רבי עקיבא – תלמידו ר' יוחנן הסנדלר למד בהבלעה

דף עבודה מלא • תנאים חלק ב • כיתות ב׳–ד׳

שם: _____ כיתה: _____

תקציר מדויק

הדמות המרכזית היא רבי עקיבא, גדול התנאים, הנמצא בבית האסורים על מסירות נפשו ללמד תורה. ותלמידו המסור, רבי יוחנן הסנדלר.. האתגר: גזירות הרומאים אוסרות על לימוד תורה. רבי עקיבא כלוא בצינוק חשוך ושמור היטב. בבית המדרש עולה שאלה הלכתית קשה מאוד שאף אחד אינו יודע לפתור, ורק רבי עקיבא יכול להכריע בה. הגישה אליו בלתי אפשרית ומסוכנת. רגע השיא: רבי יוחנן "מבליע" (מחביא) את השאלה ההלכתית בתוך השירים וההכרזות של מכירת הסחורה שלו בשוק. רבי עקיבא, בחוכמתו, מבליע את התשובה בתוך "שאלה" שהוא שואל את הרוכל על סחורתו. השומרים הרומאים אינם מבחינים בדבר. המסר: בחירה בטוב, תורה ומידות טובות

דיוק במקור: דף העבודה מבוסס על גרעין הסיפור והמקורות המובאים בקובץ. תיאורי אווירה ודיאלוגים שבעיבוד אינם משמשים כאן כשאלות ידע.

1. שאלות על הסיפור הזה

א. בסיפור „תלמידו ר' יוחנן הסנדלר למד בהבלעה", מי פעל ומול איזה קושי?

ב. כיצד התחיל המצב: גזירות הרומאים אוסרות על לימוד תורה. רבי עקיבא כלוא בצינוק חשוך ושמור היטב. בבית המדרש עולה שאלה...?

ג. מה הוביל אל הרגע: הַהַחְלָטָה שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן?

ד. כיצד הסתיים המהלך ב־תְּשׁוּבָה מֵאֲחוֹרֵי הַסּוֹרְגִים?

ה. הביאו פרט מן הסיפור המוכיח את המסר „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות".

2. מילים ורצף אירועים

מילים מתוך כותרת הסיפור והמסר

המילה	פירושה בתוך הסיפור	האירוע שבו היא מתאימה
תלמידו		
יוחנן		
הסנדלר		

סדרו את אירועי „תלמידו ר' יוחנן הסנדלר למד בהבלעה"

סימון	האירוע	מספר בסדר
□	גזירות הרומאים אוסרות על לימוד תורה. רבי עקיבא כלוא בצינוק חשוך ושמור היטב. בבית המדרש עולה שאלה…	_____
□	פְּתִיחָה: חֹשֶׁךְ בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ וְחֹשֶׁךְ בַּכֶּלֶא	_____
□	הַהַחְלָטָה שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן	_____
□	הַשִּׁירָה מוּל חֲדַר הַכֶּלֶא	_____
□	תְּשׁוּבָה מֵאֲחוֹרֵי הַסּוֹרְגִים	_____

נכון או לא נכון — תקנו את המשפטים השגויים

האתגר המרכזי היה: גזירות הרומאים אוסרות על לימוד תורה. רבי עקיבא כלוא בצינוק חשוך ושמור היטב. בבית המדרש עולה שאלה הלכתית קשה מאוד שאף אחד אינו יודע לפתור, ורק רבי עקיבא יכול להכריע בה. הגישה אליו בלתי אפשרית ומסוכנת..	□ נכון □ לא נכון
נקודת השיא הייתה: רבי יוחנן "מבליע" (מחביא) את השאלה ההלכתית בתוך השירים וההכרזות של מכירת הסחורה שלו בשוק. רבי עקיבא, בחוכמתו, מבליע את התשובה בתוך "שאלה" שהוא שואל את הרוכל על סחורתו. השומרים הרומאים אינם מבחינים בדבר..	□ נכון □ לא נכון
רבי עקיבא, גדול התנאים, הנמצא בבית האסורים על מסירות נפשו ללמד תורה. ותלמידו המסור, רבי יוחנן הסנדלר. התעלם מן האתגר, ולכן הסיפור הסתיים בלי כל שינוי.	□ נכון □ לא נכון

תיקון המשפט השגוי:

3. סיבה ותוצאה

מה קרה?	מדוע?	מה השתנה?
גזירות הרומאים אוסרות על לימוד תורה. רבי עקיבא כלוא בצינוק חשוך ושמור היטב. בבית המדרש עולה שאלה…		
הַהַחְלָטָה שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן		
תְּשׁוּבָה מֵאֲחוֹרֵי הַסּוֹרְגִים		

מה היה עלול לקרות אילו הדמות לא הייתה פועלת?

איזו בחירה הייתה משמעותית במיוחד?

---

4. הבנה אישית

מה מגלה המעשה על הדמות?

הסבירו את המסר לילד צעיר יותר.

מה שייך לגרעין המקור ומה נראה כתוספת המחשה?

---

5. קומיקס – ארבעה רגעים

ציירו את עיקרי הסיפור וכתבו משפט מתחת לכל ציור.

1. גזירות הרומאים אוסרות על לימוד תורה. רבי עקיבא כלוא בצינוק חשוך ושמור היטב. בבית המדרש עולה שאלה...	**2. פְּתִיחָה: חֹשֶׁךְ בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ וְחֹשֶׁךְ בַּכֶּלֶא**
3. הַהַחְלָטָה שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן	**4. הַשִּׁירָה מוּל חֲדַר הַכֶּלֶא**

כותרת חדשה

מדוע בחרתי בה?

6. כתיבה יצירתית בעקבות „תלמידו ר' יוחנן הסנדלר למד בהבלעה"

☐ יומן של רבי עקיבא, גדול התנאים, הנמצא בבית האסורים על מסירות נפשו ללמד תורה. ותלמידו המסור, רבי יוחנן הסנדלר. ברגע „רבי יוחנן "מבליע" (מחביא) את השאלה ההלכתית בתוך השירים וההכרזות של מכירת הסחורה שלו בשוק. רבי עקיבא, בחוכמתו, מבליע את התשובה בתוך "שאלה" שהוא שואל את הרוכל על סחורתו. השומרים הרומאים אינם מבחינים בדבר.".

☐ מכתב אל רבי עקיבא, גדול התנאים, הנמצא בבית האסורים על מסירות נפשו ללמד תורה. ותלמידו המסור, רבי יוחנן הסנדלר.: כיצד המעשה לימד אותי „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות"?

☐ ראיון: מדוע לא ויתרת כאשר „גזירות הרומאים אוסרות על לימוד תורה. רבי עקיבא כלוא בצינוק חשוך ושמור היטב. בבית המדרש עולה שאלה הלכתית קשה מאוד שאף אחד אינו יודע לפתור, ורק רבי עקיבא יכול להכריע בה. הגישה אליו בלתי אפשרית ומסוכנת."?

☐ ספרו את „הַהַחְלָטָה שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן" מנקודת מבט של מי שראה את המעשה.

המחזה של שלושה רגעים מדויקים

הסצנה	פעולות הדמויות	משפט מרכזי
גזירות הרומאים אוסרות על לימוד תורה. רבי עקיבא כלוא בצינוק חשוך ושמור היטב. בבית המדרש עולה שאלה…		
הַהַחְלָטָה שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן		
תְּשׁוּבָה מֵאֲחוֹרֵי הַסּוֹרְגִים		

אפשר להוסיף רגשות ודיאלוגים, אך אין להציג אותם כאילו נאמרו במקור.

7. פתרון בעיות מתוך „תלמידו ר' יוחנן הסנדלר למד בהבלעה"

א. אילו עמדתם לצד רבי עקיבא, גדול התנאים, הנמצא בבית האסורים על מסירות נפשו ללמד תורה. ותלמידו המסור, רבי יוחנן הסנדלר. בזמן „פְּתִיחָה: חֹשֶׁךְ בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ וְחֹשֶׁךְ בַּכֶּלֶא", איזו עצה הייתם נותנים ומדוע?

ב. חבר טוען שבמצב „גזירות הרומאים אוסרות על לימוד תורה. רבי עקיבא כלוא בצינוק חשוך ושמור היטב. בבית המדרש עולה שאלה הלכתית קשה מאוד שאף אחד אינו יודע לפתור, ורק רבי עקיבא יכול להכריע בה. הגישה אליו בלתי אפשרית ומסוכנת." עדיף לא לעשות דבר. השיבו לו בעזרת מה שקרה בסיפור.

ג. תארו מצב מחיי ילדים שבו אפשר ליישם דווקא את המסר „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות".

המשימה השבועית שלי בעקבות הסיפור

מעשה שמבטא את המסר	מתי?	בוצע
		☐

איזה רגע בסיפור עזר לי לבחור במעשה הזה?

8. ארבע רמות למידה — „תלמידו ר' יוחנן הסנדלר למד בהבלעה"

זכירה: מה קרה בין „גזירות הרומאים אוסרות על לימוד תורה. רבי עקיבא כלוא בצינוק חשוך ושמור היטב. בבית המדרש עולה שאלה…" לבין „הַהַחְלָטָה שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן"?

הבנה: מדוע היה הרגע „רבי יוחנן "מבליע" (מחביא) את השאלה ההלכתית בתוך השירים וההכרזות של מכירת הסחורה שלו בשוק. רבי עקיבא, בחוכמתו, מבליע את התשובה בתוך "שאלה" שהוא שואל את הרוכל על סחורתו. השומרים הרומאים אינם מבחינים בדבר." נקודת השיא?

יישום: כיצד ניישם את „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות" בבית או בכיתה?

יצירה: כתבו סיסמה המזכירה את רבי עקיבא, גדול התנאים, הנמצא בבית האסורים על מסירות נפשו ללמד תורה. ותלמידו המסור, רבי יוחנן הסנדלר. ואת המסר.

9. אהבת השם מתוך הסיפור

הסיפור מלמד: בחירה בטוב, תורה ומידות טובות. המעשה של רבי עקיבא, גדול התנאים, הנמצא בבית האסורים על מסירות נפשו ללמד תורה. ותלמידו המסור, רבי יוחנן הסנדלר. מראה כיצד ערך תורני נעשה לבחירה ממשית ברגע של קושי.

איזה מעשה מסוים של רבי עקיבא, גדול התנאים, הנמצא בבית האסורים על מסירות נפשו ללמד תורה. ותלמידו המסור, רבי יוחנן הסנדלר. יכול לעורר בי רצון להתקרב להשם?

איזו החלטה קטנה, הקשורה ל־„תְּשׁוּבָה מֵאֲחוֹרֵי הַסּוֹרְגִים", אקבל בלי נדר?

בעקבות „תלמידו ר' יוחנן הסנדלר למד בהבלעה" אני רוצה לעבוד על _____ באמצעות _____.

מחוון למורה – 100 נקודות

תחום	נקודות	הערה
ידיעת הסיפור והדיוק	25	
סיבה ותוצאה	25	
הסבר אישי	20	
יצירתיות ובהירות	15	
יישום ואהבת השם	15	